

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/9132, 9136
9133, 9134
9137, 9135
9138

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3203
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2012
2 Ağustos 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 11.07.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-76313 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/9132 ve 7/9136, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/9133 ve 7/9134, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/9135, Manisa Milletvekili Hasan ÖREN'e ait 7/9137 ve İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/9138 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :

- 1-Görüş 7/9132 (2 sayfa)
- 2-Görüş 7/9133 (4 sayfa)
- 3-Görüş 7/9134 (3 sayfa)
- 4-Görüş 7/9135 (1 sayfa)
- 5-Görüş 7/9136 (1 sayfa)
- 6-Görüş 7/9137 (1 sayfa)
- 7-Görüş 7/9138 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ayşe Nedret AKOVA

Balıkesir Milletvekili

Esas No

:7/9133

Ülkemiz hayvancılık sektöründe öncü illerden olan Balıkesir, Türkiye beyaz et üretiminin %20'sini, yumurta üretiminin %10'unu, yem üretiminin %14'ünü karşılamaktadır. Beyaz et sektöründe, istikrarsız politikalar ve üretim maliyetlerinin yüksek olması ciddi sorunlar yaratmaktadır. Bugüne kadar 7 üretici firma "AB'ye ihracat yapabilir" onayı almasına rağmen ihracat yapamamaktadır. Türkiye AB, Rusya, Suudi Arabistan pazarlarından yeterince pay alamamaktadır. Rakip ülkelerde ihracata yüksek oranlı destekler verilirken, ülkemizde verilmemektedir. Örneğin AB'de beyaz et ihracatına ton başına 550 Avro destek verilirken, Türkiye'de ton başına destek sadece 26 dolardır. Balıkesir'in süt ve et hayvancılığındaki öncü konumuna rağmen, birçok üretici süt fiyatlarındaki düşüş ve et ithalatı yüzünden hayvanlarını kesime göndermektedir. Bu nedenlerle;

SORU 1) Et ithalatının hayvancılık sektörümüz üzerinde yarattığı olumsuz etkilerin giderilmesi ve sektörün rekabet gücünün artırılması için ne gibi planlamalar yapılmaktadır?

CEVAP 1) Ülkemiz et piyasasında meydana gelen fiyat dalgalanmalarının önüne geçilebilmesi, halkımızın beslenmesine katkı sağlanması, yetiştiricilerimizin besilik hayvan materyali ihtiyacının karşılanması ve ülke hayvancılığının geliştirilmesi amacıyla sığır eti (Karkas), kasaplık ve besilik sığır ve koyun ithalatına izin verilmiştir. Yapılan ithalat piyasalarda olumlu etki doğurmuş ve et fiyatlarında düşüş sağlanmıştır.

Sığır etindeki ithalat vergi oranı 02.07.2011 tarihinde %60'dan %75'e çıkarılmıştır. 08.07.2012 tarih ve 28347 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile ithalata izin verilen kesimlik sığırdaki %15 olan gümrük vergisi oranı %30'a yükseltilmiştir.

Bakanlığımızca, hayvancılık öncelikli sektör olarak ele alınmış olup, uygulanan etkin politikalar, verilen destekler ve yapılan yatırımlar sayesinde son yıllarda hayvancılık sektörü önemli bir gelişme göstermiştir.

Hayvancılık destekleri, sektörün gelişmesi ve verimliliğin artırılmasına yönelik olarak etkinleştirilmiştir. Bakanlığımızca, hayvancılığı geliştirmek, üretimi, verimi ve kaliteyi yükseltmek, uygulanan politikaların etkinliğini sağlamak, sektörün öncelikli problemlerinin çözümüne katkıda bulunmak, sürdürülebilirliği ve kayıtların güncellenmesini sağlamak amacıyla; anaç sığır-manda, damızlık koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme uygulamaları yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, hayvancılık desteklerinin tarımsal destekler içerisindeki payı önemli seviyede artırılmıştır. 2002 yılında tarımsal destek bütçesi içerisinde hayvancılığın payı %4,4 iken, 2011 yılında %26'ya çıkarılmıştır. 2012 yılında ise bu oranın %28'e ulaşması planlanmaktadır.

Hayvancılık destekleri, 2011 yılında 2002 yılına oranla rekor artış göstererek 20 kattan fazla artmıştır. Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL destek ödenmiş iken, 2011 yılında 1 Milyar 726 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarım kesimine kullandırılan kredilerde faizler hayvancılık sektörü için %100 sübvansede edilerek 1 Ağustos 2010 tarihinden itibaren faizsiz kredi uygulaması başlatılmıştır. Hayvancılığa yönelik faizsiz kredi uygulaması kapsamında, uygulamanın başlamasından 2011 yılı sonuna kadar toplamda 6,3 Milyar TL kredi kullandırılmıştır.

2012 yılında da, üreticilerimizin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin" Bakanlar Kurulu Kararı 22.02.2012 tarihli ve 28212 sayılı, uygulama esasları tebliği ise 07.03.2012 tarihli ve 28226 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda üreticilerimiz hayvancılık ile ilgili indirimli kredi imkânlarından faydalandırılmaktadır.

Doğu Anadolu Bölgesinde kombine ve etçi ırklarla kurulan damızlık işletmesi, Güney Doğu Anadolu Bölgesinde ise süt işletmesi kuranlara inşaat için % 30 makine ve damızlık hayvan alımı için de % 40 oranında hibe desteği ödemesi yapılmaktadır.

Besicilerimizin desteklenmesi ve kayıt altına alınması amacıyla 1 Ocak 2011-1 Temmuz 2011 tarihleri arasında birim başına 300 TL ödeme yapılmıştır. 2012 yılında da hayvan başına destekleme ödemesine devam edilmiştir.

Bakanlığımızca hayvancılık sektöründe önemli bir girdi olan yem bitkileri üretimi desteklenmiştir. 2003-2011 yılları arasında toplam 2 Milyar 745 Milyon TL yem bitkileri desteği ödenmiştir. Ayrıca fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, destek miktarı 2011 yılında 2 Milyar 502 Milyon TL'ye ulaşmıştır.

Hayvancılık sektöründe kaba yem ihtiyacının karşılanmasına yönelik mera ıslah çalışmalarında önemli mesafeler kat edilmiştir. 2000-2011 yılları arasında 932 proje ile toplam 4,2 Milyon dekar alanda mera ıslah çalışması yapılmıştır.

Hayvan ırklarının ıslahında önemli bir uygulama olan suni tohumla çalışmalarına hız verilmiş olup, bu kapsamda, 2002 yılında 624 Bin olan suni tohumlama sayısı, 2011 yılında 3,2 Milyona ulaşmıştır.

2007 ve 2008 yıllarında yaşanan şiddetli kuraklığa rağmen, Bakanlığımızca yürütülen destek ve çalışmalar neticesinde hayvancılık sektöründe önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu kapsamda TÜİK verilerine göre 2002-2011 döneminde;

- Hayvansal hasıla %214 artışla 5,9 Milyar dolardan, 18,5 Milyar Dolara,
- Sığır sayısı %26 artışla 9,8 Milyon baştan, 12,4 Milyona başa
- Kültür ırkı sığır sayısının toplam sığır sayısı içindeki oranı %19'dan %39'a,
- Süt üretimi %79 artışla 8,4 Milyon tondan, 15 Milyon tona,
- Kırmızı et üretimi %85 artışla 420 Bin tondan, 777 Bin tona yükselmiştir.

Hayvancılık işletmelerinde ölçek büyüklükleri de önemli oranda artmıştır. Bu kapsamda;

- 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletme sayısı 2002 yılında 4.300 iken, 2010 yılında 24.000'e ulaşmıştır. Toplam tarımsal işletmelerin içindeki besi işletmelerinin oranı %21,5 olmuştur. 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletmelerin içindeki besi işletmelerinin oranı ise %35,2'dir.
- Soykütüğü ve Önsoykütüğüne kayıtlı işletme ve hayvan sayısı; 2002 yılında 238 Bin işletmede, 943 Bin baş hayvan iken, 2011 yılında 1,1 Milyon işletmede, 6,4 Milyon baş hayvana ulaşmıştır.

Bakanlığımızca, hayvancılık sektörünün geliştirilmesine yönelik desteklere ve projelere devam edilecektir.

SORU 2) Balıkesir’de “Hayvancılık Organize Sanayi”nin kurulması için, girişimcilere teşvik ve destek verilmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 2) Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri (TDİOSB) ile ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesi mülga Sanayi ve Ticaret Bakanlığı uhdesinde iken, Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu’na eklenen geçici madde doğrultusunda, 12.03.2012 tarihinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile imzalanan protokol çerçevesinde Bakanlığımıza devredilmiştir.

Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri ile ilgili iş ve işlemler, Bakanlığımızca hazırlanacak yeni mevzuatlar yürürlüğe girene kadar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan mevzuatlar doğrultusunda devam edecektir.

Bakanlığımızca, bölgelerimizin ve ilerimizin potansiyeli dikkate alınarak; hayvancılık, fidancılık, süs bitkileri ve jeotermal seracılığı içeren Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri oluşturulması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

SORU 3) Modern üretim tesisleri, hayvansal ürünlerin işleme ve paketlenme tesisleri kurulması için girişimcilere teşvik ve destek verilmesi planlanmakta mıdır?

SORU 4) Et ve et ürünleri üretiminde markalaşma için il bazında destekleme yapılması için çalışmalarınız mevcut mudur?

SORU 5) İhracatımızın, en azından rakip ülkelerdeki düzeyde desteklenmesi planlanmakta mıdır?

CEVAP 3-4-5) Bakanlığımızca 2006 yılında başlatılan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında, ürün işleme, paketlenme, ambalajlama, depolama ve sulama ile makine-ekipman alımlarına %50 hibe desteği verilmektedir. Tarım-sanayi entegrasyonunu ve tesislerinin modernizasyonun hedefleyen bu proje ile 2006-2012 döneminde 3 Binin üzerinde tesis tamamlanmış ve 32 Bin kişiye istihdam sağlanmıştır. 2015 yılına kadar devam edecek Proje kapsamında hayvansal ürünlerin işleme ve paketlenmesine yönelik yatırımlar önemli bir yer tutmaktadır.

Bakanlığımızca tarımsal amaçlı kooperatiflere, genel bütçeden ve Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi kapsamında yatırım ve işletme kredisi desteği sağlanmaktadır. Bu çerçevede 2003-2011 döneminde 1.900’ün üzerinde kooperatif projesine 1,8 Milyar TL kredi kullandırılmıştır.

Doğu Anadolu Bölgesinde kombine ve etçi ırklarla kurulan damızlık işletmelerine, Güney Doğu Anadolu Bölgesinde ise süt işletmelerine, inşaat için %30, makine ve damızlık hayvan alımı için %40 oranında hibe desteği sağlanmaktadır.

Hayvancılıkta birçok alanda sıfır faizli işletme ve yatırım kredileri kullanılmaktadır.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı, Kırsal Kalkınma Bileşeni (IPARD) kapsamında ülkemize 2007-2013 döneminde 864 Milyon Avro kaynak ayrılmış olup, bu kaynak hibe olarak kullanılacaktır. Bu kapsamda Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu tarafından IPARD programında belirlenen 42 ilimizde desteklenecek sektörlerin başında et ve et ürünleri ile süt ve süt ürünleri yer almakta olup, bu kapsamdaki projelere %50 ile %65 arasında hibe desteği sağlanacaktır. Bu çerçevede AB Komisyonu tarafından akreditasyonu tamamlanmış 20 ilimizde başvuru çağrılarına çıkılmakta olup, uygun bulunan projeler desteklenmektedir.

Ayrıca Ekonomi Bakanlığı tarafından yürütülen Yatırımlarda Devlet Teşvikleri ile ilgili faaliyetler kapsamında entegre hayvancılık ile ilgili yatırımlar da yer almaktadır.

Tarım ürünler ihracatımız son 9 yılda %277 artarak 2002 yılında 4 Milyar dolardan 2011 yılında 15,3 Milyar dolara ulaşmıştır. Bakanlığımızca tarımsal ihracatımızın geliştirilmesi ve artırılması amacıyla Ekonomi Bakanlığı başta olmak üzere ilgili diğer Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile STK ve özel sektör ile koordinasyon içerisine çalışmalar yürütülmektedir.